

REVISTA DEL CENTRO DE LECTURA

CUARTA ÉPOCA

REUS, NOVIEMBRE DE 1970

NÚMERO 219

DIRECTOR: ANTONIO CORREIG MASSÓ

Redacción y Administración: calle Mayor, 15 - Talleres: Gráficos Rabasso - Bajo del Carmen, 23 bis - Tirada ejemplares 2.250 - D. L.-T. 20-1958

SUMARI

Un temple per al consum? — *Joan M. Blanchar.*
Noticiari local, comarcal i del Centre.

AVUI:

Del meu vell diari. — *Quim.*
Alerta amb l'idioma. — *Ramon Amigó.*

COMICS:

Ja estem llestos. — *Sigfrid Arnavat.*
Peret de Reus. — *Pereijoan.*

CONVERSA:

Jaume Melendres, Premi Aladern 1970. — *Lluís Pasqual.*

LLETRES:

Joan Oliver i les paradoxes del nostre teatre. — *Xavier Fàbregas.*

TEATRE:

Notes breus.
"25 dies de Joan Oliver" al Teatre Bartrina. — *Lluís Pasqual.*

CINEMA:

Rekopis Znaleziony w Saragossie. — *Enric Roig.*
Possiblement... — *E. Roig i P. Prats-Sobrepere.*

La Revista del Centre de Lectura no es fa solidària de les opinions dels seus col·laboradors

UN TEMPLE PER AL CONSUM?

per *Joan Maria Blanchar*

Em fa certa por la imatge de l'home reduït a la categoria d'animal consumidor. Crec en allò de menjar per viure i no en l'inrevés, estenent aquest menjar a camps no pròpiament alimentaris. Penso que els homes han d'utilitzar la seva facultat de raonament a favor d'una formació individual i comunitària, s'han de sentir solidaris entre ells en l'obtenció dels

béns materials, establint lliurement llurs lligams de convivència. Sembla que la ciutat hauria d'ésser el marc físic adequat per al desenvolupament de totes aquestes coses. De fet, almenys la nostra i d'altres que en conec, no ho són. Més aviat es podrien definir com un amuntegament d'habita-cles, organitzats gairebé sols a partir d'unes constants econòmiques, i assortits per uns establiments en els quals és possible d'adquirir els béns que no ens podem produir directament. En elles el procés: necessitats-guany-consum-noves necessitats..., funciona a la perfecció i en proporció ascendent.

Pensava en tot això després de veure i llegir l'"Estudio para un centro comercial en Reus".

Recordem els fets. Tenim el solar per a omplir. La idea és nova, moderna i prové de l'altre costat del Pirineu. Una entitat privada la promociona. Va a Madrid i en porta un arquitecte, el qual elabora un projecte amb poca lletra, però amb vistoses perspectives i plans multicolors. Se n'inaugura una exposició i des del setmanari de la ciutat es convida a "un contraste de pareceres". Personalitats locals ho sancionen amb arguments com aquests: "...para nuestra ciudad significará un tremendo salto hacia adelante... que nos colocará en la primera línea de las ciudades más avanzadas"; "lo considero necesario para hacer más fácil la expansión y renovación de nuestro comercio". Es recorre al nom miraculós de Lewis Mumford. Què volem més? Podem queixar-nos?

Veurem. Si entenem l'urbanisme com alguna cosa més que l'obertura de carrers amb voreres i fanals, com una ciència i una tècnica que incideix directament en el viure humà, i prou vasta perquè hagi de menester l'actuació conjunta amb altres ciències, com l'economia i la sociologia —en definitiva com un element més dins de l'actuació política—, podem deduir

que a casa nostra no existeix. Llavors dubtem de la necessitat real de les propostes elaborades en aquest estat de coses, més encara en el cas que ens ocupa, quan es basen en un estudi que arriba a una solució ja anteriorment determinada.

Quan la ciutat sobrepassa els límits que determinen les circulacions dels peons, hem de plantejar-nos si ens convé més continuar permetent un creixement anàrquic, paral·lel a una política urbanística de tapaforats, o organitzar aquest creixement segons una relació d'unitat d'estatge-veïnat-barri-ciutat, amb un esgraonament de serveis seguint la mateixa relació, per tal que sigui apte per a un viure humanitzat.

La creació d'un centre comercial ha de respondre, com la de tots els elements de la infraestructura urbana, a unes necessitats estudiades i previstes dins el Pla General d'Ordenació Urbana el qual ha d'anar enllaçat amb els comarcal, regional, i fins el nacional, el conjunt dels quals hauria d'establir la necessitat, l'emplaçament, la superfície i les condicions existents que porten a aquesta solució.

¿Sabem si l'actual zona comercial de Reus ha arribat ja a un estat de congestió que demani un nou centre comercial situat gairebé a la mateixa zona? En cas afirmatiu, ¿s'ha previst aquest centre dins de la relació esmentada? Quines necessitats concretes n'han determinat la capacitat?

El centre comercial se situa, dins la ciutat, en una zona de baixa densitat de poblament i socialment afavorida que, si es realitzava el projecte, veuria augmentada la seva cotització. L'estudi que el precedeix planteja el problema únicament des del punt de vista del comerciant. Resten ignorades les dades referents als consumidors, la determinació de les quals hauria d'ésser decisiva per al disseny del centre comercial: nombre de famílies

que pretén abastir el centre; quantitat mitjana de persones per família; quantitat total de persones; percentatge del pressupost familiar destinat a adquirir els béns que el centre vol oferir; evolució en les formes de vida i consum: increment dels lleures, horaris, més capacitat de refrigeració i conservació, etc.

Si la falta de dades respecte a l'espai destinat al comerç és evident, en pitjor estat es troben la part d'habitatges i les zones cívica i recreativa del conjunt, les quals no compten amb previsió de cap mena, sobretot les dues últimes, que es deixen, amb gran optimisme, a les mans d'una realització municipal. Em costa deixar de pensar en un maquillatge cultural.

Aquestes ratlles no aporten cap solució concreta al problema del solar de l'estació Vella, ni crec que ho puguin fer si som conseqüents amb tot el que queda exposat. Intenten de definir, en canvi, un punt de partida general que hauria de precedir l'estudi de cada problema concret, amb la certesa que ajudaria a un millorament de l'actual estat de coses, i beneficiaria una vida ciutadana plena, en comptes d'afavorir sols una economia determinada i uns interessos promotores d'iniciatives privades de dubtosa necessitat real.

No sé si el projecte a què ens hem referit serà realitzat i si passarà al davant dels molts altres problemes que té plantejats la ciutat, dels quals, amb el pas del temps, sembla que hàgim perdut consciència. Penso en els nuclis perifèrics que constitueixen, encara, la majoria dels estatges dels immigrants. Qui sap si fins i tot pot ploure un altre barri Gaudí, o podem morir-nos tots d'una angoixa crònica a l'ombra de la Torre de Reus, a la plaça de Prim.

Del que estic més segur, és de la ineficàcia d'aquestes opinions quan arriba l'hora de decidir.

